

УДК 658.7

АНАЛІЗ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ

ANALYSIS OF METHODS FOR EVALUATING THE EFFECTIVENESS OF THE LOGISTICS SYSTEM OF AN ENTERPRISE

Я.Є. Савенкова¹, С.А. Овчаренко²

Харківський національний автомобільно-дорожній університет (м. Харків)

Ya.E. Savenkova¹, S.A. Ovcharenko²,

Kharkiv National Automobile and Highway University (Kharkiv)

Для оцінки ефективності логістичних процесів важливо розуміти, що з урахуванням виду діяльності вони можуть залежати від факторів, які впливають на організацію. Методики оцінки показників ефективності вибираються залежно від сфери функціонування організації, у зв'язку з цим вони змінюються, беручи до уваги фактори впливу.

Ефективність логістичної системи залежить від декількох ключових факторів. Ці показники часто демонструють різні рівні важливості, що ускладнює отримання точної і всебічної оцінки ефективності.

Щоб мінімізувати негативний вплив всіляких факторів оперативно і своєчасно, необхідно проводити моніторинг і аналіз ефективності роботи логістичної системи.

Для оцінки ефективності діяльності організації логістичної системи розроблено комплекс кількісних і якісних вимірювань, які служать основою для комплексного аналітичного дослідження. Серед найбільш поширених методів і технічних прийомів аналізу діяльності можна відзначити наступні:

- Елементарні методи – порівняння, обчислення різниць, процентні співвідношення;
- Методи математичної статистики – факторний, індексний, дисперсійний аналіз, кореляційно-регресійні моделі тощо;
- Системні підходи оцінки – методи експертних оцінок або застосування експертних систем;
- Функціонально-вартісний аналіз – аналіз повної вартості.

Щоб вирішити проблему, що склалася, дослідники зазвичай використовують один з декількох прийомів:

- Аналіз повної вартості
- Експертні системи
- Аналіз ABC
- Аналіз XYZ
- Оцінка натуральних показників ефективності логістичної системи

Логістичну систему можна всебічно оцінити, провівши комплексний аналіз витрат.

Цей підхід передбачає врахування всіх економічних коливань, що виникають в результаті змін всередині логістичної системи.

Більш того, зміна цін може бути компенсована збільшенням в деяких сферах за рахунок зниження загальних витрат. Це включає в себе ретельний аналіз повної вартості логістичної системи, не тільки її видимої ціни, але і її «невидимих витрат».

Експертні системи – це програми, призначені для вирішення складних, неструктурованих проблем, що сприяють прийняттю обґрунтованих рішень в управлінні інформацією та робочих процесах.

Реальні транспортні системи передбачають існування цікавих імовірнісних зв'язків всередині цих систем, а також їх взаємозв'язків з навколишнім середовищем. При прийнятті індивідуальних рішень необхідно враховувати вищі цілі, що регулюють функціонування системи.

Незважаючи на переваги цього методу, він не забезпечує конкретних вимірювань продуктивності, чіткого візуального представлення або точного порівняння між системами. Він не дає точного цифрового уявлення про діяльність організації як логістичного центру.

Тому має сенс класифікувати набір керованих об'єктів на окремі підгрупи і зосередити увагу на тих об'єктах, які складають більшу частину вноситься вартості.

Методологія ABC пропонує більш проблематичний підхід, оскільки передбачає більшу сегментацію. Елементи класифіковані відповідним чином, що дозволяє реалізувати цільові стратегії поліпшення.

Аналогічно аналізу ABC, в якому представлені три умовні групи (ресурси, послуги), аналіз XYZ також представляє три умовні групи, але відмінність полягає в критеріях, що залежать від попиту і точності прогнозу.

Підхід XYZ дозволяє оцінити конкретний набір послуг, так само як і підхід ABC, але він не відображає повної картини ефективності системи поставок, що включає цей набір послуг.

Оптимізація процесів і прискорення термінів поставки збільшують потенціал зростання виробництва і попиту. Висока продуктивність дозволяє швидко реагувати на мінливі ринкові умови і своєчасно задовольняти потреби клієнтів, забезпечуючи тим самим швидке і ефективне обслуговування.

Звідси випливає висновок, що в контексті розвитку економіки та поглиблення товарно-грошових зв'язків, а також розширення міжнародних економічних відносин між споживачами та організаціями різних галузей, логістичні методи стають ключовим елементом управління товарообігом.